

Er der nok tempo på minivådområderne?

Af Lasse Ege Pedersen

Søren Egge Rasmussen (EL): Nej, og det er ikke overraskende

Hvis det ikke rykker nok, finder vi på nogle andre virkemidler. Sådan er det jo. Hvis der ikke er nok ansøgere, sker der jo ikke nok. Når vi i forbindelse med genbesøget gør status over, hvor langt vi er kommet, vil jeg prioritere de projekter med store løbudsarealer, så vi kan få dem vågslagt. Det er det mest effektive. Og jeg er egentlig ikke overrasket over, at man lige nu ikke er nået længere, end vi er. Der skal nok være landmænd, der tænker, at der er for meget bev, og derfor bare laver videre, som de plejer.

Søren Egge Rasmussen

Erling Bonnesen (V): Jeg har bedt om fokus på problemet

Det er der ikke, og jeg er stærkt bekymret. Jeg har rejst problemstillingen over for ministeren og bedt om, at der kommer ekstra fokus på det her område. Det er ikke landbrugets skyld. Problemstillingen ligger i ministeriet og styrelsen. For de ansøgere, som kommer, har sagbehandlingen ikke været hurtig nok. Til landmænd er min opfordring, at de skal holde fokus på sagen. Minivådområder er et godt virkemiddel, der skal tilpasses til de lokale forhold. Jeg kan kun opfordre til sende ansøgninger ind til projekter, som er realistiske og kan blive iværksat.

Erling Bonnesen

Anders Kronborg (S) Det er jeg af natur bekymret for

Det er jeg af natur bekymret for, da det her er et fokuspunkt, som vi har i landbrugsaftalen. Der forestår et arbejde omkring det her i implementeringen af landbrugsaftalen. Det her skal gå hurtigere. Jeg ved godt, at der er eksempler ude om, at der har været tung sagbehandling i kommunerne og styrelserne, og det er en lys hos landmænd til at lave det her. Og det er en også en politisk ambition. Minivådområder bidrager til, at man kan komme længere, når det handler om at nå de meget ambitiøse mål, som vi har sat i forbindelse med landbrugsaftalen.

Anders Kronborg

René Christensen (DF) Kan godt være bekymret

Får vi ikke brugt den værktøjskasse, som vi kender, kender jeg mine kolleger på Christiansborg godt nok til, at så finder man på noget andet. Så jeg er sådan set bekymret. Det her går jo ikke væk. Men det her er jo noget, der tager tid, og det er ikke fordi, at vi fik lagt en tidplan, der var slap i hvert fald, da vi lavede landbrugsaftalen. Det var en politisk slårkamp, men når der skal gøres status, skal der være et billede af, at der er fremdrift. Det er klart. Vi kan jo ikke blive ved med at sige, at det er uklart. Man skal også nå målet.

René Christensen

Langt fra målet - kollektiv miljøindsats halter

Efter flere års ansøgningsrunder til kollektive virkemidler, herisær minivådområder, er der fortsat lang vej til mål.

Af Lasse Ege Pedersen
lepe@landbrugsmedierne.dk
2175-1858

Der er lige nu behov for at få sendt et signal til landmænd om, at de ikke må give op på de kollektive virkemidler, heriblandt minivådområder.

Sådan lyder det fra Irene Wiborg, der er miljøchef på Seges Innovation og leder af oplandskonsulenterne, der hjælper landmænd med at lave de kollektive virkemidler. De var en helt central del af den blå landbrugsplan fra 2015, som gav landmænd lov til at bruge mere gødning.

De kollektive virkemidler er også en central del af kvælstofdelen i den landbrugsplan fra Christiansborg, som blev indgået sidste år.

Ordnningen med minivådområder, hvor landmænd kan blive faldt kompensert, åbnede i 2018. Siden er der rapporteret om adskillige administrative udfordringer med ordningen, og faktisk er, at der i dag er ansøgt om cirka 700 minivådområder. Det er ikke sikkert, at de alle sammen bliver realiseret. Tal fra Seges viser, at afhængig af størrelsen på minivådområderne, og hvor mange store vådområder, som man får lavet, er der behov for et sted mellem 4.000 og 8.000 minivådområder. Når man ikke i mål med de kollektive virkemidler, er der udsigt til, at den kvælstofreduktion, som de kollektive virkemidler skal stå for, bliver væltet over på den målrettede regulering. Og målrettede regulering er primært efterafgrøder og andet, som har betydning for landbrugets dyrkningsfæle.

L&F foretrækker kollektive virkemidler

Fra Irene Wiborg lyder det:

- Jeg kan mærke, at der lige nu

Den nuværende ansøgningsrunde for minivådområdeordningen løber til 30. september i år. Foto: Seges Innovation.

er behov for at komme ud at sige, at landmænd skal altså se på mulighederne i de kollektive virkemidler. For hvis de ikke får lavet de her indsats med minivådområder og vådområder, er der efter den seneste landbrugsplan stor risiko for, at så ryger den indsats over på markfladen, siger Irene Wiborg.

- Min klare opfordring er, at man lokalt går sammen om en fælles plan, hvor man forpligter hinanden til, hvilke kollektive indsats man hver især vil lave.

Irene Wiborg,
Seges Innovation.

Det kan ske, når politikerne engang i enten 2023 eller 2024 foretager et såkaldt genbesøg i landbrugsaftalen. I forbindelse med både landbrugsplanen fra 2015 og den seneste landbrugsplan fra 2021, har der fra især Landbrug & Fødevarer været presset hårdt på, at så stor del af kvælstofindsatsen som muligt ryger fra den målrettede regulering over til de kollektive virkemidler.

Få lavet en plan

Opfordring fra miljøchefen er altså, at landmænd lokalt sætter

Kollektive virkemidler - det skal der til

- Minivådområder, vådområder, privat skovvejring og løbudsprojekter hører til kollektive virkemidler.
- Beregninger fra Seges Innovation siger, at der skal 8.000 minivådområder à en halv hektar plus 500 vådområder à 50 hektar til for at nå målene om en årlig reduktion af kvælstofudledningen på 4.500 ton.
- Et andet scenarie er, at man nøjes med 4.000 nye minivådområder og dertil lægger 300 store vådområder.

Konsulent: Vi er to-tre år bagefter

Landskonsulent Simon Bjørholm mangler de positive minivådområdehistorier.

Af Lasse Ege Pedersen

Der er mange forskellige grunde til, at det går for langsomt med sagen om de kollektive virkemidler i forhold til at nå de mål, som der er sat i forhold til vandmiljøindsatsen i Danmark. Det siger Simon Bjørholm, der er landskonsulent i Seges Innovation.

- Interessen for at søge har været faldende år for år, og det kan lang hen ad vejen tilskrives det bev, som der har været i forhold til at

håndtere tilskudsordningerne, siger han med henvisning til sagerne, hvor landmænd har skullet vente længe for at få deres tilskud udbetalt.

- Der har i for lang tid manglet de gode historier om projekter, som bare går smidigt. Så her, hvor vi er nu, skulle vi jo gerne have været for to eller tre år siden. Altså at tingene fungerer, og landmændene får udbetalt deres tilskud. Det har taget for lang tid, og det er ærgerligt, at man ikke har løst de her bemærksomme, siger Simon Bjørholm.

Simon Bjørholm, Seges Innovation, arbejder med kollektive virkemidler.

Som et eksempel på en ny positiv historie nævner dog han oplandet til Haderslev Fjord. Her har Seges vurderet, at man vil kunne komme i mål med cirka 100 mini-

vådområder og får lavet en plan for, hvordan de løfter opgaven.

- Problemet med det her er, at det nytter ikke noget, hvis du alene laver noget, men ikke har dine naboer med. Så slipper du ikke for efterafgrøder i dit opland. Så gå lokalt går sammen om en fælles plan, hvor man forpligter hinanden til, hvilke kollektive indsats, man hver især vil lave, siger Irene Wiborg.

Hun kalder hele situationen lige nu for et 'godt gæmmedags økonomisk dilemma'.

- Du vinder, hvis alle gør det sammen. Hvis du tænker, at du kan løbudsarealer og lade din nabo have indsat, og alle gør det, så taber alle, siger hun.

Så forklarer, at det er vigtigt at huske på, at man bliver kompensert for at lave de kollektive virkemidler, og selv om det i de seneste år er lidt beskrevet, at landmænd, der har lavet minivådområder, blandt andet har de jet med en række administrative udfordringer, blandt andet lang som sagbehandling fra myndighederne, bliver der arbejdet på at fjerne de barrierer, som der er.

- Så min helt klare opfordring både for vores landmænds og for vores vandmiljø skyld er, at landmænd forestil, at de ikke må give op på de kollektive virkemidler. De er nemlig så enormt vigtige, siger Irene Wiborg.

- Så i stedet for, at det er den enkelte landmand, som selv skal forholde sig til sin del af besæret og usikkerheden om indsatsen, går man sammen. Det er det, som der skal til i andre kystvandsoplande i de kommende år, siger Simon Bjørholm.